

Інформаційний
портал
Чернігівщини

ЧЕРНІГІВЩИНА

НОВИНИ І ОГОЛОШЕННЯ

Загадки Еріка Шмітта і варіації Дениса Федешова

Коли я вирушаю на нову виставу, завжди хвилююся, що зустріч із мистецтвом буде без «взаємності», тобто, без «філософського еросу» (за влучним жартом відомого київського вченого, естетика, співробітника Інституту проблем сучасного мистецтва Олексія Босенка).

Розгортаючи цей жарт, зазначу, що під час перегляду має виникнути почуття до твору, прагнення «зупинити мить» і продовжити потім насолоду оволодіння текстом, але вже у роздумах, дискусіях, письмовій рефлексії.

Деякі прем'єри цього сезону в Чернігівських театрах на почуття мої, як глядача, вплинули, інколи навіть сильно, правда, із різними векторами. Від здивування: «Навіщо це сьогодні?» до негачії: «Це вже було у Мілоша Формана. І сильніше!». Чи просто викликали сміх без наслідків: «А, це комедія, то ввічливо треба поводитися, у рамках суспільних домовленостей про комедію». Але самі по собі почуття виявилися не в змозі запліднити думку і не спричинили народження текстів із жанру «сучасна культурна публіцистика». Це стосується поновлення музичної комедії «Майська ніч» М.Старицького за повістю

М.Гоголя у постановці заслуженого діяча мистецтв України Віри Тимченко (вересень 2020 р.), ігр лібертинів «Небезпечні зв'язки» за романом Шодерло де Лакло у постановці заслуженого артиста України Андрія Бакірова (січень 2021 р.); сценічної імпровізації «Темна історія» за твором П.Шеффера у постановці режисера Анастасії Кузик (березень 2021 р.).

Назвемо щасливі (бо плідні) винятки, які тяжіють своєю чисельністю до того, щоб стати правилом: український фарс «Приборкання норавливого» за п'єсою Я.Стельмаха та поновлення вистави «Наше містечко» Т.Уайлдера (обидві постановки Андрія Бакірова (серпень 2020 р. та березень 2021 р.); філософську притчу «Саронська квітка, або Інша сторона гріха» за творами Лесі Українки у постановці Дениса Федешова (грудень 2020 р.); драму за твором Теннесі «Остання гавань» режисера Євгена Сидоренка (лютий 2021). Про ці вистави мною було народжено різні культурні тексти.

Наразі мова піде про фінальну прем'єру сезону, яку режисував **Денис Федешов** – детективну історію «Загадкові варіації» за п'єсою Е.-Е.Шмітта (кінець червня 2021). Робота складна, а значить було з чого складати, неоднозначна – о! знаків дійсно чимало і - таки «філософсько-еротична».

Першотвір було написано у 1996 році драматургом Еріком-Емманюелем Шміттом для бенефісузїрки французького кінематографа – красеня Алена Делона. Сюжет можна неквапно втиснути в одне речення: живе собі типовий нобелівський лауреат на типовому острові для багатіїв і має відбутися типове інтерв'ю після виходу чергового, найуспішнішого роману. На цьому з типовим можна і попрощатися.

Письменник **Абель Знорко** в іронічному виконанні **Олександра Куковєрова** нагадував спочатку казкового короля (сценографічне диво – шуба (чи маска героя?) з секонхендного хутра, парчі і купи різних невідомих мені фактур тому виною. Десь посередині вистави він отримав риси Рембрандта, як на портреті із Саскією (мабуть, через розкіш спогадів про щасливе коротке кохання і кружляння з келихом). Наприкінці вистави герой був неначе маленький вередливий хлопчик, котрий грається зі зброєю, щоб привернути до своєї самотності увагу.

Вистава динамічно презентує дві філософські моделі сповідання любові: платонівську і кантіанську. Пригадуєте затертий вислів «платонічне кохання»? Так, це любов до образу, а

не живої людини. Така собі втеча у світ прекрасних тіней, згадок і зітхань про ідеальне. Цього кредо тримається письменник Абель. І при цьому він кумедно боїться навіть вимовити дуже непристойне слово «кальсони», бо вони торкаються такого земного причинного місця. Простий вчитель музики Ерік слів подібних не боїться. Він доглядав за вмираючою дружиною, тому проза життя не викликає огиди. Тим більше, якщо засадничим у світогляді є почуття обов'язку, як і заповідав Іммануїл Кант.

ЧЕРНІГІВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ АКАДЕМІЧНИЙ
УКРАЇНСЬКИЙ МУЗИЧНО-ДРАМАТИЧНИЙ
ТЕАТР ІМ.Т.Г.ШЕВЧЕНКА
#CHERNIHIVTHEATRE

АВТОР: ЕРІК-ЕММАНЮЕЛЬ ШМІТТ

ПЕРЕКЛАД: МАРКІЯН ЯКУБЯК

ЗАГАДКОВІ ВАРІЯЦІЇ

ХУДОЖНИЦЯ: ОКСАНА ШПАКОВИЧ

РЕЖИСЕР: ДЕНИС ФЕДЕШОВ

епістолярний майже детектив на 1 дію

#ChernihivTheatre

Художній керівник -
засл. арт. України Андрій Бакіров

Директор -
засл. діяч мистецтва України Сергій Майсієнко

+38 (0462) 77-44-80
каса працює з 11:00 до 19:00
(окрім понеділка)

www.teatr.cn.ua

16+

На завершення відзначу емоційно вдалий вибір форми для сценографії, адже синтезовано все це у стилістиці необароко. Будинок письменника за задумом драматурга мав бути у холодному норвезькому морі, але волею фантазії Оксани Шпакович споруда неначе натякає на київську браму Заборовського чи костюл кармеліток босих у Львові. Рациональна

доречність такого ходу не дуже очевидна, але зроблю припущення – ця історія могла трапитися і в Україні, адже саме в нашій ментальності закладено ще з 17 століття любов до контрастів, перебільшення значення чуттєвості, боротьби протилежностей, використання химерності і містеріальності у літературній творчості.

Зичу інтелектуально «поживній» виставі довгого життя, а глядачам Чернігівського обласного драмтеатру — допитливості у розшифруванні загадок та естетичної делікатності у торканні до багаточисельних варіацій із сенсів.

Культуролог Марина Каранда